Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 29. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ЛЮТОГО 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 15, 1984 No. 29. VOL. XCI.

М. РУДЕНКА ПРОПОНУЮТЬ НА НОБЕЛІВСЬКУ НАГОРОДУ

Вашінгтон. — Комісія безпеки і співробітництва в Европі запропонувала українського письменника і правозахисника Миколу Руденка, а поруч нього Юрія Орлова, Анатолія Щаранського і Віктораса Петкуса, на Нобелівську нагороду миру у 1984 році.

Це сталося саме в часі, як М. Руденко і Ю. Орлов закінчують своє ув'язнення в таборах примусової праці і починають черговий термін кари — заслання.

Микола Руденко, один з основників і голова Української Гельсінкської Групи, отримав 1-го липня 1977 року присуд: сім років ув'язнення у концтаборах і п'ять років заслання за „антисов'єтську пропаганду".

Комісія безпеки і співробітництва в Европі, або як вона загально відома під назвою Гельсінкська комісія, збирає усі завваги і скарги, зв'язані з порушенням Гельсінкських угод.

В листі до Нобелівського Інституту, комісія подала, що всі чотири ними запропоновані дисиденти заслуговують на особливе відзначення, яким може бути саме нагорода миру в 1984 році. Вже в минулому Гельсінкська комісія пропонувала різних правозахисників з терену СССР і Східньої Европи. Один із запропонованих Лех Валенса отримав нагороду Нобеля в 1983 році.

Лист до Нобелівського Інституту підписали члени Палати Репрезентантів і Сенату ЗСА, які є членами комісії, включно із головою комісії конгресменом Данте Фасселом з Фльориди, який є також головою важливої Комісії Міжнародних справ.

В листі сказано, що підписані мають честь пропонувати чотирьох найбільш активних представників Гельсінкських груп в Україні, Москві та Литві, які започаткували міжнародну

М. Руденко

боротьбу за людські права. Вони саме у своїх стараннях, щоб всі притримувалися Гельсінкських угод, з 1975 року закликають совєтський Уряд робити це саме і не топтати цих прав у всіх ділянках життя.

В листі також звертається увагу, що усі чотири пропоновані особи, в'язні сумління, виставлені на щоденні переслідування так, як тисячі інших в'язнів. До того новий совєтський закон дозволяє в'язничним властям продовжувати самовільно кару за найменші переступлення тюремних розпорядків. Вкінці автори цитують промову Л. Валенси, коли він отримав свою нагороду Нобеля. Він сказав, що в „багатьох країнах світу люди шукають за двома найбільшими вартостями у житті: справедливістю і миром. Ці дві вартості це сіль і хліб для кожної людини".

Листа підписали, крім голови Д. Фассела, конгресмени: С.Р. Єйтс, Т. Вірт, Е. Маркі, Д. Риттер, К. Сміт, і сенатори: О. Геч, Дж. Гайнц, К. Пелл і П. Лігі.

Парафія в Нюарку вшанує Патріярха Йосифа

Нюарк, Н. Дж. (М.Д.). — Українська Католицька парафія св. Івана Хрестителя та місцевий Відділ Українського Патріярхального Товариства відзначують урочисто 92-гу річницю з дня уродин Блаженнішого Патріярха Йосифа.

У п'ятницю, 17-го лютого ц.р., в год. 7-ій увечорі, буде відслужена Благодарственна Свята Літургія в церкві св. І. Хрестителя в намірені Ювілята.

У неділю, 19-го лютого ц.р., в год. 4-ій по полудні, в руханковій парафіяльній залі, відбудеться святочний концерт. У програмі: промови — ред. Василь Качмар та студент Іван Чировський молодь парафіяльної школи, хор церкви та капеля бандуристів „Гомін"; Ярослава Гунчак та Іванна Кононів — деклямації.

Вшанували М. Жученка першого мецената НТШ

Едмонтон, Альта (М.К.). — З нагоди 110-річчя Наукового товариства ім. Шевченка, минулого року д-р Яр Славутич, професор-емерит Альбертського університету, його син Богдан і внук Богданко пожертвували 1,100 дол. Шевченківській Фундації у Вінніпезі для вшанування їхнього прадіда, прапрадіда і прапрапрадіда Михайла Жученка (1840-1880), слобожанського правника і співзасновника НТШ та його першого щедрого мецената. У двотомнику Михайла Драгоманова є згадка про Жученкову пожертву в сумі 110,000 карбованців золотом — на купівлю дому й друкарні для товариства.

Пожертва Славутичів буде повторятися протягом наступних років для найбільш заслужених українських організацій.

ПІСЛЯ П'ЯТЬОХ років партизанської війни Сальвадор тепер хитається в непевності та очікуванні чогось, що ще не зовсім ясне і певне. Непевною є передвиборча кампанія, непевними є її результати, непевним є майбутнє допомоги ЗСА. Страх перед продовженням громадянської війни переважає всі інші почуття сальвадорського народу. Такою є думка сальвадорських політиків, деяких високих сальвадорських військових старшин, урядовців американського посольства та інших західніх представників у Сальвадорі, які зблизька приглядаються розвиткові подій в цій країні за останній час.

РЕЧНИКИ ІМІҐРАЦІЙНОЇ служби ЗСА заявили, що Адміністрація президента Роналда Реґена застановляється тепер над проблемою, яка вже від довшого часу стала предметом обговорення в урядових аґенціях, а саме, над уділенням статусу постійного проживання для приблизно 100,000 кубинських втікачів, які прибули до З'єднаних Стейтів Америки під час великої хвилі втечі човнами в 1979-80 роках. Признання такого статусу дасть можливість кубинцям вносити прохання про надання їм американського громадянства і легше влаштовуватись на працю без жадних додаткових формальностей. Демократи кажуть, що таким потягненням Р. Реґен хоче прихилити до себе голоси еспаномовних американців і оминути закиду, що він веде дискримінаційну політику.

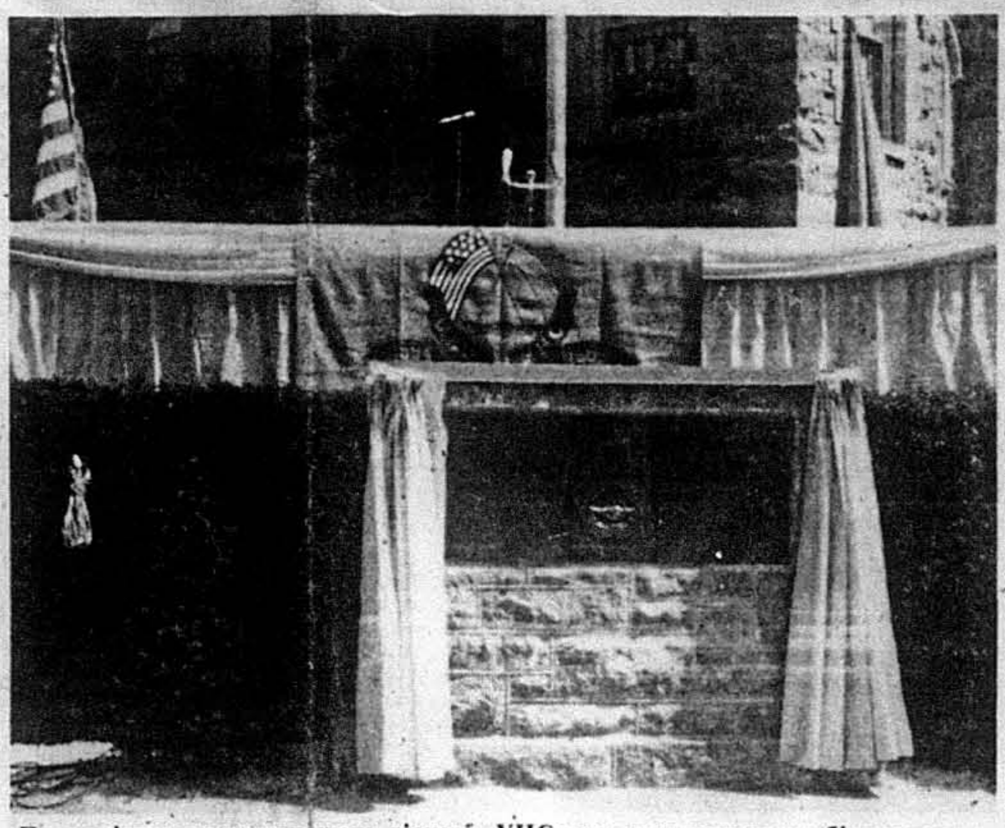
УНСОЮЗ ЗАПОЧАТКУЄ ВІДЗНАЧЕННЯ СВОГО 90-РІЧЧЯ ВШАНУВАННЯМ ПІОНЕРІВ У ШАМОКІНІ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Як і в минулих роках при відзначуваннях круглих дат заснування Українського Народного Союзу, так і тепер у його 90-річчя, УНСоюз започаткує ці відзначення вшануванням його піонерів — основників в Шамокіні, Па., в місті заснування Батька-Союзу, що стало відомим, як колиска Американської України.

Святкування заплановані на неділю, 19-го лютого 1984 року, і розпічнуться вони торжественною Службою Божою о год. 10:30 вранці в українській католицькій церкві Преображення Господнього, яку відслужить парох церкви о. Михайло Бачо. Бісля Служби Божої відбудеться коротка програма біля пропам'ятної таблиці в честь основоположників УНСоюзу, під час якої промовлятиме головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис.

В часі обіду присутні матимуть нагоду оглядати виступ Танцювального ансамблю з Фреквіллу, Па., який існує при Українському Клюбі св. Михаїла, що його керівником і душею є Марія Ганчер. Також в тому часі усі учасники свята оглянуть союзовий фільм п.н. „За стерном долі". Перекуску приготовлять членки місцевого Сестрицтва.

До участи в цих святкуваннях на місці, де засновано

Пропам'ятна плита в пошану піонерів УНСоюзу, яку поставлено біля церкви в Шамокіні в 1969 році з нагоди 75-ліття УНСоюзу.

УНСоюз, запрошені всі урядовці відділів УНС стейту Пенсильванії та Ню Джерзі, голови Округ в тих стейтах і головні урядовці з Пенсильванії — д-р Богдан Гнатюк, головний контролер; Анна Гарас, головна радна; Андрій Джула, Іван Одежинський і Василь Пастушок, головні радні; д-р Нестор Олесницький, головний контролер, і Андрій Кейбіда, головний радний з Ню Джерзі.

У святі візьмуть участь члени Екзекутиви УНС.

Започаткування 90-річчя УНС в Шамокіні підготовляє та за нього відповідає довголітній і заслужений союзовий і громадський активіст, голова 1-го Відділу в Шамокіні, Володимир Чернега.

Пакістан погрожує продукцією атомової бомби

Лягор, Пакістан. — Пакістанський спеціяліст з нуклеарної фізики заявив в інтерв'ю, що його країна має тепер можливості збагачувати уран і тим самим можливості виробляти власні атомові бомби.

„Пакістан порушив монополь західніх країн на технологію збагачування урану", — сказав учений Абдул Кадір Хан. Він сказав, що атомова програма Пакістану створена для мирних цілей, але додав: „Якщо в інтересах країни президент Пакістану побачить крайню необхідність і дасть розпорядження групі вчених виконати важливу місію — це не здивує наш народ".

Пакістан вже давно запідозрюють в намаганнях створити свою власну ядерну зброю і побудувати завод у Кагуті біля Ісламабаду для виробництва матеріялів для атомових бомб. Теперішній пакистанський лідер генерал Зія уль-Гак заявив, що Пакістан не має наміру зробити випробування атомної бомби. Індія, як сусід і головний військовий та політичний суперник Пакістану, випробувала атомну бомбу в 1974 році.

Ученого Хана судив минулого року суд в Амстердамі, Голляндія, за спроби викрасти таємницю технології збагачення урану з дослідного центру в Голляндії, де він колись працював.

Хан, який заперечував обвинувачення, був засуджений заочно за спробу шпигунства на чотири роки ув'язнення.

Пакіснав, який не підписав договору про непоширення ядерної зброї, вже давно стремить добути свій власний доступ до технології збагачення урану. Хан, крім того сказав, що Індія втратила своє першенство в технології збагачення урану і тепер далеко позаду Пакістану.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ЛИВАНУ Амін Ґемаєль, який знаходиться у надзвичайно важкому політичному становищі, не відразу відповів кореспондентам на питання, яку допомогу він очікує від ЗСА відносно зобов'язань допомогти його зусиллям втримати хоч би якийсь порядок в охопленому міжусобними війнами Ливані. Потім він заявив: „Я певний, що президент Роналд Реґен зобов'язаний допомогти Ливанові відзискати свій суверенітет і незалежність".

АМЕРИКАНСЬКІ ВЧЕНІ говорять, що японці пішли далеко вперед у завзятих міжнародних змаганнях створення складних компютерів, створюючи таку апаратуру, яка є досконалішою, зручнішою і потрібною на широкому світовому ринку. Ця японська апаратура є набагато кращою, ніж спеціяльні компютори, які виробляються в ЗСА. Наслідки таких успіхів Японії, кажуть американські вчені, можуть створити серйозну загрозу виробництву і збутові американських надпотужних компюторів.

КОМАНДИР ПЕРУАНСЬКИХ військ, які ведуть протипартизанську війну, заявив, що діяльність маоїстських партизанів зменшилася за останні кілька місяців у південному Перу, але він одночасно остеріг, що партизани можуть перенести свою діяльність ближче до столиці Ліми. Командир генерал Адріян Гуаман заявив на пресовій конференції, що діяльність партизанів зменшилася після 13-го листопада, коли партизани потерпіли поразку в намаганнях зірвати муніципальні вибори. Ця пресова конференція була першою за час більше одного року, в якій військові давали пояснення своєї кампанії протипартизанської боротьби.

ГОЛОД І РОЗПУКА, викликані постійними морськими штормами, вбили понад 30,000 морських чайок, а море викинуло їх на узбережжя Франції. Спочатку вчені думали, що якийсь вірус викликав загибель птахів, але докладніші дослідження показали, що чайки, не маючи змоги сісти на бурхливе море і дістати їжу, так були виснажені голодом, що в шлунках мали діри подібні до шлункових виразок у людини. Птахи, виснажені далеким перелетом з Ґренляндії, три тижні не мали можливости сісти на бурхливе море і дістати їжу.

В АМЕРИЦІ

У ЗВ'ЯЗКУ З ФАВОРИЗАЦІЄЮ деяких організацій кандидатури Волдера Мондейла, інші демократичні кандидати об'єднались для того, щоб спільно і авторитетно спростовувати те, що є неправдивим у передвиборчій кампанії Мондейла. Вони від сьогодні вказуватимуть також на його помилки в минулому, зокрема під час його перебування в Уряді президента Джиммі Картера і теперішню залежність від найбільшої робітничої унії Американської федерації праці, Конґресу індустріяльних організацій, організації американських жінок та багатьох інших, які перші підтримали кандидатуру Мондейла в заміну за його обіцянки, яких він, навіть на становищі президента, не зможе виконати. Сім противників Мондейла відбули також нараду у справі започаткування посиленої атакина президента Роналда Реґена за його, на їхню думку, неефективну політику на Близькому Сході, відмову взяти участь в похоронах Юрія Андропова та інші справи.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Каспар Вайнберґер заявив під час зустрічі з кореспондентами в неділю, 12-го лютого ц.р., що Уряд ЗСА консультувався з европейськими альянтами у справі відтягнення американських морських піхотинців з Бейруту. На запитання журналістів коли на його думку закінчиться процес відтягнення вояків ЗСА, Вайнберґер відповів, що процес триватиме 30, а може й більше днів. „Ми не можемо залишити порожнечі на місці відтягнених вояків, — заявив Вайнберґер, — бо їх місця мусять зайняти реґулярні ливанські військові частини підтримувані вогнем американської зброї з кораблів і доставою модерної зброї". Секретар оборони повторив раніші слова речників Білого Дому, що покищо немає точної дати про відтягнення морських піхотинців.

ПЕРШІ ТОРНАДА в цьому році навістили стейти Тексас і Луїзіяну в неділю, 12-го лютого нанісши чимало шкод. Сильні вітри силою 95 миль на годину, дощі, а в деяких частинах навіть град, знищили багато житлових будинків, телефонічні і електричні стовпи, а виливи понищили мости і дороги.

МІЖПРОСТІРНИЙ КОРАБЕЛЬ „Челленджер" повернувся із своєї восьмиденної історичної місії і приземлився, як раніше було передбачено, на матірному летовищі на Фльориді, заощадивши тим самим Адміністрації для міжпростірних полетів великі кошти перевозу корабля з Каліфорнії чи Тексасу. Панує загальна думка, що функціональність корабля була кращою, як, наприклад, під час попередніх трьох полетів „Челленджера" і шістьох полетів „Колюмбії". НАСА плянує черговий полет „Челленджера" на 4-го квітня ц.р. Астронавти — Венс Бренд, Роберт Ґібсон, Роналд МекНейр, Брус МекКендлс і Роберт Стюарт — однозгідно заявили, що не зважаючи на деякі неуспіхи із запуском комунікаційних сателітів, полет треба вважати історичним хочби тому, що під час полету двох астронавтів перший раз кружляли на зовні корабля без прив'язання, з допомогою спеціяльної апаратури.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ Едвард Кач перший раз виступив рішучо проти кандидатури негритянського проповідника Джессі Джексона, обвинувачуючи його за зв'язки з Арабською лігою й іншими арабськими антидемократичними організаціями, які „щедро" жертвували на очолювану Джексоном організацію, а тепер готові фінансувати його президентську передвиборчу кампанію. Кач при тому підкреслив, що з тієї і багатьох інших причин він не буде підтримувати кандидатури Джексона.

ЮРИДИЧНА КОМІСІЯ Сенату розглядатиме справу номінації Едвина Міса на становище генерального прокуратора наступного тижня, але деякі політичні спостерігачі кажуть, що кандидатура Міса натрапить в Сенаті на труднощі у зв'язку з тим, що багато американських громадських організацій, в тому числі кокус негритянських законодавців, зголосились добровільно на свідчення проти Міса. Найрішучіше опонують до номінації Міса ліберальні організації, які приписують Місові приналежність до скрайньоконсервативної групи, яка, наприклад, вважає, що Американська унія громадських свобід є „кримінальною" лаббі.

К. ЧЕРНЕНКО ПОГРОЖУЄ „АВАНТЮРНИКАМ"

Москва. — Відразу після вибору Константина Черненка генеральним секретарем Центрального Комітету комуністичної партії Совєтського Союзу він у новій ролі верховного лідера виголосив промову, яка охоплювала цілий ряд внутрішніх і зовнішніх питань, була ніби програмовою.

У своїй промові перед Центральним Комітетом партії К. Черненко похвалив Андропова за його „великий престиж і пошану", які він здобув серед населення СССР, і одночасно підтримав цілий ряд тих внутрішніх заходів, які започаткував Юрій Андропов.

Щодо відносин із ЗСА він заявив, що в той час, як Совєтський Союз залишається вірним мирному співіснуванню і усуненню небезпеки ядерної війни, він запевняє, що має достатньо зброї, „щоб охолодити гарячі голови воєнних авантюрників".

„Нам не потрібна військова перевага", — сказав далі Черненко. „Ми не маємо наміру диктувати нашу волю іншим. Але ми не дозволимо, щоб військова рівновага, яка була досягнута, була порушена. І хай ніхто не має найменшого сумніву в цьому: Ми далі будемо дбати, щоб оборонна здатність нашої країни була зміцнена, щоб ми мали достатню кількість засобів охолодити голови воєнних авантюрників".

Офіційне повідомлення про вибір Черненка генсеком говорить, що 12 членів Політбюра одноголосно рекомендували його назначення і що Центральний Комітет, який складається з понад 300 членів, також одноголосно схвалив назначення.

Черненка уважають большевиком старої ґвардії, кадровим партійним діячем-ідеологом з невисокою освітою і небагатим досвідом практичного керівника, він старомодний вірний партійний пропагандист. Але деякі політичні спостерігачі не спішать з оцінкою майбутньої діяльности Черненка на вершині совєтської влади. Проблем у Черненка багато і не простих, може й таких, про які ніхто не догадується.

К. Черненко був близьким приятелем Л. Брежнєва

Москва. — Назначення Константина Черненка генеральним секретарем Центрального Комітету комуністичної партії Совєтського Союзу означає тріюмф для ветерана - комуніста, який 15 місяців тому був близько вершини своєї партійої кар'єри, але був відіпхнутий Андроповим. Тепер після смерті Андропова прийшла довгождана черга Черненка.

Найближчий друг Леоніда Брежнєва, 72-літній Черненко пройшов довгий шлях партійного діяча. Константин Устіновіч Черненко народився в селянській сім'ї в Сибірі 24-го вересня 1911 року. Він почав свою партійну кар'єру в Красноярському краю, займаючи цілий ряд партійних посад. В 1948 році його перевели на партійну роботу до Молдавії, яка була відірвана від Румунії та приєднана до Совєтського Союзу після Другої світової війни.

В 1950 році, коли Л. Брежнєв був назначений першим секретарем партії в Молдавії, Черненко став його найближчим співробітником, а потім і другом. Від того часу кар'єра Черненка була тісно пов'язана з кар'єрою Брежнєва. Черненко слідував за своїм опікуном. Коли Брежнєв у 1956 році перейшов на працю до Москви, він взяв зі собою Черненка.

Брежнєв у цьому році став секретарем партії, а Черненко начальником пропаганди. Як Брежнєв став генеральним секретарем партії в 1964 році після скинення Хрущова, Черненко став шефом загального відділу партії. Потім він став членом Центрального Комітету в 1971 році. В 1976 році Черненко став членом секретаріяту партії, а в 1977 членом Політбюра. В останні роки життя Брежнєва особа Черненка набувала все більшого значення, йому доручали різні партійні та дипломатичні місії.

Черненко почав займатися міжнародною політикою партії, писав статті про положення в Польщі та про профспілковий рух, він слідував як тінь за своїм господарем і опікуном Брежнєвом.

Черненко, як і більшість членів Політбюра мають поважну ваду — вони старі. На весні минулоро року Черненко цілий місяць хворів на запалення легенів, він хворіє на емфизему.

Признаються, що Ю. Андропов хворів на нирки

Москва. — Як уже раніше бувало, світ довідується більше про совєтських лідерів після їх смерти, як знав про них за їх життя. Наприклад, виявилося, що померлий Юрій Андропов залишив по собі живу вдову Татяну. На протязі всього 15-місячного правління Андропова західні дипломати і репортери представляли його як вдівця. Правда, всі знали про сина Ігоря Андропова, який є совєтським дипломатом, і про доньку Ірину, журналістку. Але ніхто дотепер ще не знає, чи вдова Татяна є матір'ю Ігоря та Ірини, чи вона була другою жінкою совєтського померлого лідера.

Сімейні справи совєтських лідерів завжди були огорнуті таємницями, тому справа вдови Татяни не викликає великого здивування. Але крутійство з хворобою Андропова побиває всі рекорди дотеперішньої забріханости Москви. Як відомо з совєтських офіційних повідомлень, Андропова не було видно публічно через його „простуду".

На початку грудня минулого року головний речник Кремля Леонід Замятін заявив на пресовій конференції, що причиною відсутности совєтського лідера була простуда. Те саме повторив ніби сам Андропов, коли писав Верховній Раді наприкінці грудня і просив пробачення за відсутність. Кілька разів офіційно повідомляли, що Андропов почуває себе добре і виконує свої службові обов'язки у повному об'ємі та що скоро появиться публічно.

Тепер лікарський бюлетень про хворобу і смерть Андропова говорить, що ще в лютому минулого року Андропов вибув з політичного життя. Тоді його нирки відмовились працювати, і він перейшовд на штучне очищення крови (діяліз крови). Стан здоров'я Андропова різко погіршився, і це можна було бачити в той час, як він кілька разів появився публічно. Також відомо, що совєтські лікарі консультувались у американських спеціялістів в справі хвороби Андропова.

Останній раз Андропова бачили 18 серпня 1983 року. Від того часу офіційні совєтські повідомлення старанно скривали дійсний стан совєтського лідера, хоч непідтверджені чутки говорили про приблизно те, що було в дійсності.

Безумовно, совєтському керівництву були відомі подробиці хвороби Андропова. Наприклад, міністер оборони маршал Дімітрій Устінов відклав свої відвідини Індії, передчуваючи або і знаючи про близьку смерть Андропова.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Гра за високу ціну

Президент Реґен змінив своє становище щодо зберігання контиґенту морської піхоти в столиці Ливану Бейруті, бо змінилася ситуація. Політику устійнює державна верхівка — Президент із своїми найближчими співробітниками: державним секретарем, секретарем військових справ, дорадником у справах крайової безпеки, всіма членами Крайової Ради Безпеки, куди належить також амбасадор ЗСА в ОН. Але ніхто з них не є обдарований таким даром всевидючости, щоб передбачити всі несподіванки, які можуть статися і внеможливити намічені цілі закордонної політики. Так сталося і в Ливані. Тепер вся американська і міжнародна преса, радіо і телевізія, повні коментарів на цю тему.

Проте, дивна річ, здебільшого у тих коментарях мова про другорядні речі: про долю уряду Ґемаєля, про ролю американської Шостої фльоти на Середземному морі, про час, коли відкликані з Ливану вояки вернуться до своїх родин, про ,,право'' президента Реґена наказувати фльоті, зосередженій біля берегів Ливану, обстрілювати позиції ворожих Америці ,,шіїтів" на узбіччях довкола Бейруту. Промовчується справжню суть. Бо все це другорядні справи — першорядною справою є, чи Америка і її західні союзники можуть допустити до того, щоб Близький Схід опинився у ,,сфері впливів'' Совєтського Союзу. Москва змагає до цієї цілі і як засіб такої своєї політики вибрала собі Сирію, яка з черги толерує власний та імпортований з Ірану тероризм, ворожий Америці і її західнім союзникам.

Отже гра йде не довкола панування над тією чи іншою дільницею Бейруту. Гра не йде за те, чи в ливанському уряді більшість мають становити християни чи мусулмани. Гра йде за те, чи можна допустити, щоб 400,000-на сирійська армія, озброєна до зубів Москвою, стала аванґардом совєтської імперії на Близькому Сході. У Ливані й довкола проблеми цієї малої нещасної скривавленої країни йде гра поміж Заходом і совєтською імперією, яка користується своїми сателітами на різних континентах світу. Це все ще продовження того злощасного промаху Ф. Д. Рузвелта, який погодився в Ялті на концепцію Сталіна, щоб світ поділити на сфери впливів Америки і СССР, — тільки Сталін промовчав тоді перед Рузвелтом, що такий поділ сфери впливів має допомогти Совєтському Союзові угробити світ. Ливан має в плянах Кремлю стати ступнем до такого угроблення вільного світу. І Реґен не хоче і не може допустити до цього.

Володимир Душник

ЕСПАНІЯ І ПРОБЛЕМИ БАСКСЬКОГО ТЕРОРИЗМУ

Недавне вбивство еспанського генерала Ґіллермо Квінтана Лякачі в Мадриді винесло знову на денне світло національну проблему еспанських басків, які публічно признaлися до цього злочину.

Як відомо, баски замешкують північнозахідню частину іберійського півострова (між Францією, Еспанією і Портуґалією), і творять специфічний народ із власною мовою, звичаями та політичними амбіціями.

Баски мають певну територіяльну самоуправу, але більшість з них змагає до створення самостійної держави. В 1959 році постала їхня терористична організація, знана під ініціялами ЕТА. Ці ініціяли в баскській мові означають „Баскська Батьківщина і Свобода".

Коли ця революційно-терористична організація боролася проти режиму генерала Франка, вона мала багато моральної підтримки і симпатій від значної частини небаскського населення Еспанії. Тепер цей нерозбірливий баскський тероризм відштовхнув велике число колишніх прихильників так, що еспанські урядові чинники є переконані, що баскський тероризм втрачає силу і впливи. Треба згадати, що Франція співпрацює з еспанським урядом в тому напрямі, що французький уряд ,,видворює" терористів ЕТА, які шукають притулку на французькій території після своїх злочинів.

Дальші ознаки, що ЕТА тратить підтримку серед 2,000,000 басків — це зріст підтримки в Баскії таких політичних партій, як більш поміркована Баскська націоналістична партія та Баскська соціялістична партія, які осягнули найбільше голосів в останніх виборах. Однак третьою партією, яка зібрала 200,000 голосів є група ,,Batasuna", що підтримує далі терористів з організації ЕТА.

Серед противників ЕТА є нова кляса баскських бизнесменів, яких змушують терористи до плачення величезних податків в підтримку терористичної організації ЕТА. Понад 100 колишніх членів ЕТА покинули свою організацію і, отримавши ,,помилування", повернулися до Еспанії.

Неґативним фактом у цій ситуації є це, що прихід демократії є надзвичайно повільним у Баскії. У 1979 році підписано т. зв. Закон Ґверніки, цебто щось в роді конституційної хартії, яка уповажнює віддання значних прероґатив уряду для етнічних басків. Одначе цю хартію ,,завішено" спеціяльним законом в 1981 році, мабуть, тому що уряд побоювався, що ,,забагато децентралізації" може спричинити державний переворот офіцерським корпусом еспанських збройних сил. Але цю хартію відкинув Найвищий суд як ,,неконституційний акт", так, що тепер ситуація досить неясна.

Деякі спеціялісти в Еспанії є тієї думки, що більші концесії для басків можуть довести до дальшого ослаблення ЕТА. Наприклад, вони твердять, що баскська поліція повинна мати далеко більші прерогативи, ніж кермувати тільки вуличним рухом і т. п.

У Баскії бувають теж частіші робітничі заворушення, що їх зручно використовують радикальні елементи з ЕТА. Ширші права для поліції як теж більші узгіднення робітничих платень в індустріяльних районах Баскії дадуть змогу більш консервативним елементам серед басків зберігати правопорядок і поліпшити дещо економічне положення робітництва, а з цим позбавити ЕТА підтримки в її терористичних діях.

Андрій Качор

КООПЕРАЦІЯ І ПОЛІТИКА

II.

Нас цікавить, сьогодні, відношення кооперації до політичних партій. В основі всі роди кооперації, а особливо споживча і кредитова, у вільному демократичному світі, є невтральні і не ідентифікуються з жадною політичною партією. А всі спроби втягнути кооперацію в такі, чи інші, політичні ,,шори" не мали успіху на довшу мету. Зате т. зв. політичні кооперативи скоро тратили свою кооперативну мету і заникали. Такі спроби були в Англії, Франції, Бельгії, Голляндії, Італії, а також в Україні були спроби політичних партій, або угрупувань ,,опановувати" кооперативні установи одначе, таке ,,опановування" дуже шкодило кооперативному рухові, бо такі кооперативи ставали прибудівками політичних партій, без кооперативного змісту своєї праці. І навпаки, розумні політичні провідники, різних партій, допомагали кооперації в її розбудові, чим приєднували собі симпатії кооперативних членів, без шкоди для кооперативного руху та з користю для своїх політичних партій.

Тепер замітне, що відсоток скооперування збільшується у всіх країнах вільного світу. Перед ведуть ЗСА, Канада і европейські держави. Знаходить для себе ґрунт кооперація в африканських країнах. В Азії, зокрема в Японії і Італії кооперація запустила своє коріння досить глибоко. Австралія і Нова Зеляндія теж не відстають у цій ділянці господарської праці.

І ще одне цікаве, що кооперація, від зарання свого існування, дуже тісно співпрацює з християнством, приймаючи християнські засади етики і моралі у свою кооперативну філософію. Рівночасно замітне є теж, що народи з мусулманською релігією, іслямом, що виложена в їх святій книзі Коран, хоч дуже релігійні, ще більш фанатичні, досі не захопилися кооперативним рухом і, як сказав, колись давніше, славний теоретик кооперативного солідаризму, проф. Ш. Жід, що ,,блідий півмісяць Ісляму не освічує ще ніякої кооперативи".

Головний товчок кооперативного руху — це бажання облегшити тягар життя та збільшити добробут родини, громади, народу. І тому не диво, що кооперація прибрала не тільки соціяльну, але й національну форму свого існування.

Сьогодні, як знаємо з досвіду, люди єднаються в кооперативи за національним принципом. І тому маємо англійські, французькі, німецькі, італійські, японські та інші національні кооперативи, які працюють *для своєї національної спільноти.*

Виринає ще питання, як треба розуміти політичну невтральність. Чи маємо заборонити членам кооператив належати до політичних партій? Ні! Зовсім ні. Навіть навпаки. Але на терені кооперативи, зокрема на кооперативних зборах і нарадах, треба виминати і не допускати до політичних дискусій, бо це може розсварити членів, а навіть бути початком кінця кооперативи. Кооперація в засаді, не зацікавлена, до якої Церкви, чи до якої партії член належить, але вона зацікавлена чи член є доброю, чесною, релігійною і працьовитою людиною і чи хоче добровільно належати до своєї кооперативи та помагати їй рости і розвиватися, чи може, хоче належати тільки ,,для випадає", про ,,людське око", або для якоїсь іншої некооперативної мети.

Кооперація підтримувала і буде підтримувати кожний демократичний уряд, що змагає до добробуту своєї країни, і який поборюватиме всяке неробство, лінтяйство і моральний розклад суспільства. У добі сучасного розгнузданого лібералізму, коли, як завважують деякі критики, 15 відсотків населення сидить у в'язницях, 15 відсотків бере допомогу із т. зв. ,,сошелвелферс", бо не хоче працювати, 15 відс. безробітних користає з фонду безробіття, 15 відс. є на пенсії (люди старші віком), 15 відс. маємо різних службовиків-бюрократів у державних і муніципальних установах, а тільки 25 відс. нормально працює, щоб утримати всіх вищеназваних.

Самозрозуміло, що кооперація є проти такого лібералізму. Вона все змагала і повинна далі змагати до того, щоб процент працюючих збільшити хоч до 50-60 відсотків населення, коштом ліквідації безробіття та скорочення соціяльного забезпечення для працездатних лінюхів і непотрібної бюрократії. Члени кооперативи повинні підтримувати такий демократичний уряд, що при допомозі відповідного законодавства пробує ліквідувати у своїй країні всяку злочинність та всяку анархію.

Кооперація є за тим, щоб кожна людина, відповідно до свого знання і зацікавлення, могла свобідно працювати, заробляти на себе та свою родину і не бути тягарем для своєї громади і держави. Кооперація свою господарську діяльність базує на твердих, і віками випробуваних, засадах християнської етики і моралі і ці засади радить примінювати своїм членам у кожній суспільно-громадській праці.

Вкінці ще одна важлива завага. Кожна національна кооператива, яка працює серед своєї національної спільноти, дає їй свої господарські услуги, має теж обов'язок морально і матеріяльно допомагати цій спільноті у розбудові її релігійного та культурно-національного життя. Це дуже важний обов'язок для українських кооператив у вільному світі, які виросли в поважну господарську силу тільки тому, що самі були громадськими установами та завжди підтримували працю української організованої громади, а ця громада підтримувала і далі повинна підтримувати працю своїх українських кооператив.

Отак коротко, про відношення кооперації до політики взагалі, а рівночасно натяк про напрям кооперативної політики українських кооператив у Канаді, ЗСА та інших країнах вільного світу до держави і до своєї власної української громади.

Кооператори свідомі, що ми, українці, у вільному світі, втратили головні атрибути вільної нації — територію, нарід і владу — що ми працюємо на ,,чужій" території нашої нової прибраної батьківщини. Ми є теж свідомі, що ми є тільки невеликою репрезентацією великого, хвилево поневоленого, українського народу, а символ нашої державної влади зберігаємо в наших світових і крайових, не дуже досконалих, громадських організаціях. Одначе наша духова основа не змінилася. Це ідея служіння цілому народові, а не якійсь одній групі. І це є кооперативна ідея та напрям нашої кооперативної політики.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Скрипаль Мазуркевич знову в Ню Йорку

І ще раз культурні представники нашої громади мали велику приємність і насолоду почути та пережити чарування скрипкової гри українського скрипаля-віртуоза, тепер із Канади, Юрія Мазуркевича. Крім нього, з кількома цінними піснями в цій програмі виступив відомий всім нюйоркський бас-баритон з метрополітанської опери, Андрій Добрянський. Акомпаньював їм обом улюбленець нашої публіки, пяніст Тома Гриньків. Оце і був цього сезону другий ,,концерт серії українських композиторів", що відбувся 29-го січня ц. р., при зовсім добре заповненій залі Українського Інституту. Однак, навіть не зважаючи на сніжно-дощову неґоду, важко зрозуміти підложжя і поняття культури та любови наших людей до рідної музики, які все таки не заповнили вщерть невеличку залю. Адже ми бажаємо, щоб наш блискучий скрипаль загостив до нас, головно з українською музикою, що її так рідко маємо щастя почути тут.

Як знаємо, Ю. Мазуркевич уродженець Львова, по студіях зі звісним Д. Ойстрахом, став відомим скрипалем-солістом в Україні й інших країнах поза Залізною заслоною та здобув декілька міжнародних конкурсових нагород (Гельсінкі, Мюнхен, Монтреаль). Є він одним із тих дуже рідкісних, українських митців-щасливців, якому пощасталанило з дружиною видістатись із підневільних лабетів Москви, виїхати на Захід та влаштуватись на постійне в Канаді. Учителює він там в університеті Лондону, Онтаріо, маючи дещо часу і на індивідуальні сольові чи спільні з дружиною-скрипалькою виступи. Недавно мали вони дуже успішні концерти в Швайцарії. А ми так живо, як би нині, пригадуємо собі їхній пам'ятний дебют у Ню Йорку, в елеґантній залі ,,Талі Голл" у Лінкольн Центрі в 1976 році, що його і американська критика сприйняла зовсім прихильно.

У першій частині концерту виконав наш гість ,,Сонату на скрипку і фортепіян" опус 18, В. Косенка та ,,Сюїту" на скрипку і фортепіян М. Скорика. Цю останню награв він вдома ще і на платівку ,,Мелодії", та яка до нас ніколи не дійшла. Музика Косенка, як одного з наших найвизначніших представників неоромантизму, тепер саме дуже в пору. Музичний світ бо, не знайшовши в різновидах модернізму задовільної розв'язки мистецьких ідей та глибинного глузду, повертається спроквола знову до неоромантизму. І. Косенкова ,,Соната", яку він зумів написати в часі одного вечора і ночі, полонила слухачів своєю безпосередністю, щирістю та довершеністю мистецького вияву. Зовсім іншого стилю і побудови тричастинна ,,Сюїта" Скорика. Хоч вона і не атональна, але построєна в сучасному, дисонантному схопленні. Крім першої поважної частини, вона жвава, темпераментна, іскриста. З обох стилів, що їх наш скрипаль опанував і відтворив з побідною досконалістю та вітуозністю, вийшов він безсумнівним переможцем. Уже самий його потужний і глибокий, сповнений краси тон, чинить на слухача помітне враження. Прекрасним співтворцем мистецької цілости і віртуозного успіху був наш нюйоркчанин Т. Гриньків. Залишається єдине невеличке побажання, щоб в ,,Сюїті", в частині ,,Berceuse" було дещо більше колисковости, себто стишености гри.

По перерві А. Добрянський проспівав прегарні ,,За байраком байрак" (слова Шевченка) і ,,Ой ти дівчино" (слова Франка) з музикою Людкевича та ,,Ой поля, ви поля" (слова Кониського), ,,Місяцю князю'' і ,,Благословенна будь" (слова Франка). Барвінського при знаменитому супроводі Гринькова. Недільне диригування хором у церкві св. Юра на Богослужбі, т. зв. ,,12-ці", і співання сольо та менші чи більші біжучі адміністраційні справи дня, безпосередньо перед самим концертом, не зовсім додатньо впливають на енергію і концентрацію співака, а теж, до деякої міри, і на голос. Тому відчувалось у голосі виконавця недостачу більшої інтенсивности чи як би легку втому, проте спів був зовсім переконливим та — як воно і не дивно — з дуже добрим звучанням високих тонів. Особливо пісні ,,Ой ти дівчино" і ,,Місяцю князю" привернули до себе пильну увагу слухачів принадою своєї краси (Треба звертати увагу на правильність перекладів пісенних заголовків та редакцію програмок, яка останньо чомусь погіршилась. А програмка — це ж документ).

У другій частині концерту Мазуркевич заграв ще вдячну і чудову Людкевичеву ,,Чабарашку", яку довго згадуватимемо та невідому, вперше почуту, Барвінського ,,Народну мелодію". Це недовга композиційка, що складається з двох народних пісенних мотивів, дуже зворушливого, протяжного та другого скочного; вона кожному припала до вподоби.

Усі три мистці збирали щирі, рясні і повторні оплески від одушевлених слухачів. Хочемо вірити, що в не дуже довгому чеканні, ми знову почуємо нашого, тепер чи не найвизначнішого, скрипаля української еміґрації.

Теодор Терен-Юськів

Лев Яцкевич

КОЛИ ЦВІЛИ У ЛЬВОВІ ЧЕРЕМШИНИ

Переді мною коротка, газетна згадка про несподіваний відхід у засвіти в княжому Львові, 30-го листопада 1983 року, видатного українського композитора та музиколога Анатоля Кос-Анатольського. Поряд цієї вістки поміщена світлина голови композитора, в нічому не подібна до висококультурного красеня Анатоля Коса, із замріяними очима та таємничою усмішкою Мони Лізи, з яким я дружив поверх 15 років та був співучасником його перших композиторських кроків.

Львів — наймолодша столиця галицько-волинського князівства — був сповнений особливого чару своїми розлогими парками та історичними пам'ятками, позначеними печаттю п'ятьох архітектурних стилів та подихом століть. У Львові, здавалося, снуються ще вулицями тіні короля Данила, гетьмана Богдана Хмельницького, полковника Кривоноса, ,,Руської Трійці", Головної Руської Ради; та 1-20-го листопада.

Краса кожного міста — це радше суб'єктивна справа, залежна, не так від естетики, як від міри прив'язання та очувань кожної людини.

І тому кожному з нас вільно хвалити та захоплюватися містом свого уродження чи молодости, так, як це зробив авангардний польський поет Юліян Тувім у своєму вірші ,,Лудзь" —

Я вперше почув тут бурю століть
І муз шепотіння шовкове,
(Славетний той дім ще й досі стоїть,
Анджея, число сорокове)
Тут вперше в мене викрав на вік
Хтось такий блакитно-злотий
Сім літ безмежних писав рік у рік
Листи я з віршами потай.

(переклав Ч. Кочура)

Особисто я не думаю, що місто Лудзь, рясно закосичене димарями текстильних фабрик, має цю красу, привабливість та духову атмосферу, що місто Львів, який запліднював та вирощував на протязі століть великі таланти. Одним з них був Анатоль Кос, видатний композитор та завзятий борець за чистоту та красу української пісні, якій він, до речі, поряд Платона Майбороди, простелив шлях до незрівняних мистецьких висот.

Хто з львів'ян не знав Анатоля Коса, чи, як ми його популярно називали, Таці Коса, на переломі 20-их років. Його висока, струнка постать при фортепіяні, або з гармонією в руках, поруч скрипаля Ябця-Яблонського була завжди окрасою кожного балю, в часі львівського карнавалу. З-під його зачарованих пальців пливли на залю ліричні тони танкових мелодій, з яких багато були творами його власних композицій.

Анатоль Кос, студент права та Музичної Консерваторії, відрізнявся від інших студентів, не тільки стрункою та елеґантною поставою, але також особистою культурою та харизмою, в полон якої впадав кожний, хто його ближче пізнав. Одним з них був автор цих рядків.

Перелім 20-их років був позначений вторгненням джазу в естрадну та танкову музику та буревійним розвитком нових розвагово-танкових пісень. За деякий час їх співали вже рефреністи на забавах та в каварнях, а з каварень їх перехоплювала вулиця.

Це була свого роду стихія, яка захопила всю молодь міста Львова, а в тому й українську, яка вивчала слова нових польських ,,шляґерів" та причинялася тим до польонізації Львова. Щоб цьому запобігти, Анатоль Кос кинув ідею компонувати українські танкові пісні, основані на мелодіях українських народних пісень. Він хотів в той спосіб виелімінувати чужу для нас розвагову пісню, що була носієм слизької еротики та міщанської моралі й несмаку.

До зреалізування цього задуму причинилося створення у Львові українського студентського театру малих форм ,,Золотий усміх", який запропонував А. Косові музичне керівництво. На першу виставу намічено ревію ,,Біг пес через овес", прем'єра якої відбулася у листопаді 1931 року в залі Українського Музичного Інституту ім. М. Лисенка. Для цієї ревії А. Кос написав музику на слова автора цих рядків. Незабаром танкові мелодії цієї ревії, стали репертуаром українських джазових оркестр. В той спосіб, композиції пісень легкого жанру, скомпоновані А. Косом, започаткували процес українізації танкової музики.

Заслугою А. Коса було теж створення першого українського хору ревелерсів (на взір польського хору ,,Дана") який під керівництвом Козака, відбув тріюмфальне турне по всіх містах Західньої України.

Моя остання зустріч з А. Косом відбулася на Гуцульщині в літнисковій місцевості Ямна. Я ще тоді не знав, що це була моя остання зустріч з ним і що доля розділить нас назавжди вже у недалекій майбутності.

У Ямні плило життя утертою літнисковою ходою, сповнене дозвілля, сміху й дотепів. Люди купалися та вигрівалися над берегом смарагдового Пруту та вдихували смолистий запах живиці. Ввечері спадала на землю холодна роса та млісно пахтіли блакитні матіолі. В такі вечори Таці сідав в опустілій їдальні до фортепіяно й компонував...

За не цілих три тижні він написав три композиції (на слова автора тих рядків), два танга: ,,Конвалії" й ,,Над Прутом у Лузі" та бостон ,,Прийди ще раз". Цією останньою композицією була так захоплена, присутня в тому часі в Ямні, артистка Стефа Стадник, що вона просила згоди композитора включити її до свого музично-вокального репертуару.

Анатоль Кос, хоч по званні правник, свою душу присвятив музичній музі і мрією його життя було добитися вершин музичної творчости, а може і слави. Виглядає, що він вибрав правильний шлях, бо за не цілих 25 років праці, він здобув, не тільки славу, але залишив у спадщині українській музичній культурі цілу низку високовартісних музичних творів, якими позначив тривкий слід за собою. Ось вони у хронологічному порядку: Опера — ,,Назустріч сонцю" (1957), друга редакція ,,Заграва" (1959), балети — ,,Хустка Довбуша'' (1951), ,,Сойчине крило'' (1956), оперета — ,,Весняні грози" (1960), кантати — ,,Давно те минуло" (1961), ,,Безсмертний заповіт" (1963), ораторія — ,,Від Ніяґари до Дніпра" (1969), поема — ,,Львівська легенда" (1970), твори для симфонічної оркестри, для інструментів з оркестрою, інструментальні ансамблі, хори, пісні, романси, у тому ,,Ой піду я межи гори", ,,Соловей й троянда", ,,Солов'їний романс" (яке ми чули в ЗСА у виконанні Беллі Руденко — кольоратурне сопрано), ,,Ой ти дівчино з горіха зерно", та багато, багато інших.

Ті всі бризки моїх спогадів, які мені вдалося відтворити в лябіринті часу, поверх півсторіччя, та вони надихані справжньою любов'ю та пошаною до людини, яку Бог обдарував великим талантом та яка пройшла крізь життя, не скрививши своєю душею!

Вітри долі розкинули нас по цілому світі, мов перекотиполе, не всім нам судилося віддати своїм друзям останню прислугу, покладенням червоної квітки на їхню домовину.

Оцією квіткою, хочу вірити, нехай буде мій спогад про мою дружбу з св. п. Анатолем Косом (,,Таці") в княжому місті Львові, коли ще в ньому цвіли черемшини.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

СОЮЗОВЦІ! ВЖЕ ПОЧАВСЯ ЮВІЛЕЙНИЙ 1984 РІК, В ЯКОМУ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАВЕРШУЄ 90 РОКІВ ВІДДАНОЇ СЛУЖБИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ І УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ. З ЦІЄЇ НАГОДИ ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ ЮВІЛЕЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ЗДОБУТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА 11,000,000 ДОЛЯРІВ. ВІДЗНАЧУЮЧИ СВІТЛИЙ ЮВІЛЕЙ БАТЬКА СОЮЗУ, КЛИЧЕМО ВАС ДО СПІЛЬНОЇ ПРАЦІ. ДОКЛАДІМ ЩЕ БІЛЬШЕ ЗУСИЛЬ, ЩОБ БУВ ЗДІЙСНЕНИЙ ЗАКЛИК СОЮЗОВИХ ПІОНЕРІВ, А САМЕ ОБ'ЄДНАТИ ВСІХ УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ. ТІЛЬКИ ОБ'ЄДНАНО МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Традиційна „Ялинка" 83-го Відділу СУА

Фрагмент з „Ялинки" 83 Відділу СУА — „Ялинка в теплім краю".

29-го січня 1984 року в залі школи св. Юра в Ню Йорку відбулася 19-та з черги традиційна „Ялинка" 83-го Відділу СУА. „Ялинка", як і в попередніх роках, складалась з трьох частин: постановка п'єски, традиційна коляда і забава з несподіванками для найменших під звуки музики.

Імпрези відкрила голова Відділу Наталка Дума, вітаючи присутніх Сестер Василіянок, представницю Округи СУА Ню Йорку і всіх інших гостей. Вона особливо подякувала директорці школи Сестрі Гавриїлі за співпрацю. Школа св. Юра йде назустріч 83-му Відділові, коли дозволяє дітям школи відбувати проби перед навчанням, під час обідньої пори, що уможливлює участь дітей у п'єсі.

Цьогорічну різдвяну казку „Ялинка у теплім краю" пера Олі Гаєцької приготовила Надя Савчук з допомогою виховної референтки Олі Пастернак та виховної референтки Дарії Ґензи в ролі знаменитого і невтомного хореографа. Оригінальна музика і виконання належали Станиславові Косеву, а досконале оформлення сцени — Тарасові Гірнякові. Праця, зв'язана з цією імпрезою, була багатогранна. Членкині Відділу виконували не лише одну ділянку, але допомагали одна одній, доповнюючи себе взаємно, та сполягали на поміч від голови Відділу й інших референтур. Треба було подбати про залю, рекляму, афіші, летючки, програмки, квитки, льотерію, костюми і тому подібне. Господарська референтура під проводом Стефи Кравчук мала багато праці перед, під час і після „Ялинки".

Темою казки була ялинка, яку один чоловік привіз у теплий край, де панують пальми, і там її посадив. Ялинка (Соня Решітник) плакала і тужила за снігом і різдвяними колядниками. Пальми, її прибрані сестри (Христя Пенджала, Руслана Розцішевська, Христя Ярош, Тіна Ярема), вирішили справити ялинці Різдво, як у рідному краю. Вони спочатку розвеселили її танками — місяць - Рома Павлюк, дзвіночки - Ліда Гной і Дзвінка Добрянська, українськими танцями у виконані Христі Пастернак й Івася Хамуляка. Соловейко - Івась Макар, особливо гарно співав, щоб розвеселити ялинку. Крім цього, ялинку розважали рожеві квіти - Тіна Беренда, Павля Бок, Тереса Бельфіоре; синій птах - Павло Червоняк; банан - Михась Розцішевський; виноград - Соня Ромірез; помаранча - Лариса Шобар; цукорок - Уляна Беренда; горішок - Люда Розцішевська; хлопчики зі звіздою - Маркіян Дума і Олександер Решітник. Нарешті ялинка з радости підняла свої віття, коли всі довкруги неї почали колядувати в цей радісний різдвяний час. Коляду підхопили всі глядачі у залі. Також колядували на сцені діти Світлички 83-го Відділу СУА, які собою представляли прикраси на ялинку.

Цією скромною імпрезою 83-ий Відділ СУА продовжує свою виховну ділянку, уважаючи, що плекання української мови і культури серед молоді повинно бути на першому місці. Ми знаємо, що тепер чимало дітей є з мішаних подруж, а все ж таки вони горнуться до нас і стараються вивчати українську мову і традиції. У світличці нашого Відділу є п'ятеро дітей, які не знали зовсім української мови, а при допомозі учительки Євгенії Вацик і імпрез, таких як „Ялинка", навчаються мови і пізнають деякі аспекти українських традицій. Колись ці діти будуть мило згадувати ці часи, глянувши на стару світлину, чи при зустрічі з давно небаченим товаришем. Хто знає, може котрийсь, чи котрась стане конгресменом, суддею чи посадником міста і буде покликатись на своє українське походження, власне завдяки нашим стремлінням.

Наступного дня після імпрез Сестра Гавриїла постаралася щоб „Ялинку" повторив 83-ій Відділ перед цілою народною школою і передшкіллям школи св. Юра. Всім дітям невимовно подобалася „Ялинка", як також й учителі школи були захоплені чудовим виконанням ролей, співом і танцями.

Зірка Галів
Пресова Референтка
83 Відділу

ЗВЕРНЕННЯ

ДО УКРАЇНЦІВ ЗА КОРДОНОМ З НАГОДИ 40-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ

Ми, члени Ювілейного комітету для відзначення 40-річчя постання Української Головної Визвольної Ради, пригадуємо украіцям в Україні й на поселенні, що 1984 року сповниться 40 років з того часу, як в Україні в підпільних умовах, під охороною вояків Української Повстанської Армії, на українських землях в Самбірщині, була створена Українська Головна Визвольна Рада, найвищий орган революційно-визвольної боротьби тогочасної України.

Ми зорганізувалися на те, щоб дати ініціятиву й очолити акцію відзначування цієї події в різних країнах поселення українців чи то в формі доповідей, святкових сходин, концертів, академій, наукових конференцій, чи в будь-який інший спосіб, залежно від обставин і місцевих можливостей.

Українська визвольна боротьба в час і після Другої світової війни велася у винятково важких обставинах. Треба було виступати одночасно проти двох тоталітарних сил: проти національ-соціялістичної Німеччини і большевицької Росії, бо обидві вони намагалися опанувати українську територію та перетворити її на свою колонію шляхом економічної експлуатації, політичної денаціоналізації і фізичного винищення нашого народу.

У відповідь на ці пляни Гітлера і Сталіна, українська молодь і представники старшої ґенерації взялись за зброю, створили Українську Повстанську Армію і таким чином відновили лицарські традиції України.

Боротьба велася не тільки за відбудову української держави, а й за її поступовий демократичний устрій, за рівність у ній всіх її громадян, незалежно від їхньої національности, політичних, світоглядових та релігійних переконань. У спадщині ця доба залишила нам такі програмові документи як Плятформа УГВР, Устрій УГВР, Універсал УГВР, підпільну пресу, звернення до народу, до його національних меншостей і до еміграції, з одного боку, а з другого — майже вісімрічну (1944-1952) організовану підпільну і повстанську боротьбу. Це славні свідчення політичної зрілости нашої нації.

У пляні відзначення сорокових роковин УГВР в Ню Йорку, в місці осідку Комітету, відбудеться святкова зустріч нашого громадянства з членами-засновниками УГВР, що перебувають за кордоном, буде влаштована виставка збережених матеріялів того часу, заплянувано наукову конференцію, на якій дослідники читатимуть доповіді на тему подій тієї доби. Підготовляється до друку також альбом фотографій, що зберігаються в архіві ЗП УГВР і в домах поодиноких осіб.

Закликаючи до гідного відзначення цієї історичної дати, ми готові допомогти тим громадянам, які візьмуться за це діло на місцях свого проживання, нашими матеріялами, доповідачами тощо.

Ню Йорк, 25 січня 1984 р.

Президія Комітету:
Тарас Гунчак, голова; Василь Гришко, Степан Ворох, заступники; члени: Антін Драган, Василь Калинович, секретар; Роман Рогожа. Діловий Комітет: Микола Галів, Роман Гаєцький, Роман Ільницький (голова), Мирослав Лабунька, Євген Стахів, Уляна Старосольська-Любович; члени комітету: Святослав Василько (Англія), Олександер Білевич, Юрій Божик, Мирослав Болюх (Австралія), Богдан Бойчук, Роман Борковський, Богдан Витвицький, Люба Волинець, Михайло Воскобійник, Яків Гніздовський, Святослав Гординський, Володимир Грицин, Любослав Гуцалюк, Роман Данилюк, Осип Данко, Володимир Демчук, Іван Дмитрик, Анатоль Камінський, Василь Качмар, Богдан Кордюк (Німеччина), Григорій Костюк, Юліян Котляр, Богдан Кравченко (Канада), Роман Купчинський, Мирослав Малецький (Канада), Василь Маркусь (Франція), Карло Микитчук (Канада), Олександер Мотиль, мол., Богдан Нагайло (Англія), Володимир Нагірний, Іван Олексин, Роман Осінчук, Ярослав Падох, Омелян Плечень, Петро Потічний (Канада), Олекса Пошиваник, Степан Процик, Модест Ріпецький, Іван Кедрин-Рудницький, Рената Саламаха, Франк Сисин, Михайло Смик, Іван Смолій, Мирослав Смородський, Петро Содоль, Богдан Титла, Іван Флис, Юліян Химинець, Ілярій Чолган, о. Стефан Чомко, Юрій Шевельов, Євген Штендера (Канада), Марія Шуст.

80-ліття о. крилошанина Ярослава Шуста

Дня 29-го січня ц.р. у Бриджпорті в залі церкви св. Покрови відбувся Ювілейний бенкет для відзначення 80-ліття з дня уродин о. крилошанина Ярослава Шуста, за ініціятивою місцевого Сестрицтва Марійської Дружини та з допомогою діяльних парохіян. Підготовка програми бенкету проходила дуже успішно та секретно, щоб зробити милу несподіванку для ювілята, коли о. парох після Богослуження увійшов на залю, його привітали грімким „Многая Літа" біля півтори сотні гостей.

Бенкетовою програмою проводив вміло й успішно Василь Пелещук у щирій родинній атмосфері. Був це дійсно дуже зворушливий вияв глибокої пошани та вдячности до свого духовного провідника, котрий 34 роки свого трудолюбного життя посвятив для нашої парахіяльної св. Покрови в Бриджпорті. В цей день 80-их уродин вітали його члени громади не лише ті, котрих він христив і вінчав, але також їхні діти та внуки. Був це справді гарний та прикладу вартий жест учасників бенкету, коли вони виявили свою щиру вдячність та подяку о. парохові, заслужені многолітніми жертвеними трудами та духовною опікою кожного, хто за цим до нього звертався. Отець парох завжди був люблений та шанований своїми парафіянами. Він є взором українського священика-душпастиря, прикладом до наслідування. Він — священик-патріот, який все своє життя посвячує для рідної Помісної Української Церкви та для свого народу.

Вже у 1923 році, ще як гімназист, вступив до Пласту і ще й тепер є членом сеніорського куреня ім. Пилипа Орлика та залишився вірним давньому пластовому кличеві — „Бог і Україна".

У програмі виступали Люба Романів з декламацією та побажаннями; діти школи релігії разом із своєю катехеткою Ромою Гайдою привітали о. пароха співом та передали йому квіти і образ Слуги Божого Андрея Шептицького, з молитвою на його освячення.

Майстер церемонії Василь Пелещук поділився з присутніми змістовним життєписом отця ювілята, після чого наймолодші діти нашої громади під проводом Ірини Романів-Дмитерко затанцювали танок-привіт під гучні оплески. При головному столі, крім о. крилошанина Ярослава Шуста та дружини Олександри, сиділи найстарші та найповажніші члени нашої громади і наш добрий сусід та приятель о. монс. Борсук, парох візантійської парохії св. Івана Хрестителя.

Хоч це родинне-парохіяльне свято старались тримати у таємниці, все ж таки наспіло багато привітів та побажань з цієї нагоди, а також телеграми від синів о. пароха.

На бенкеті склали привіти представники численних організацій: від Крайової Управи Патріярхального Т-ва — Рома Гайда; від Сестрицтва Марійської Дружини — Ольга Папроцька; від місцевого Відділу УККА — Василь Пелещук; від місцевого Відділу УНС — Тарас Сливінський; від місцевого Відділу УБС — Василь Бабій, Володимир Болонний — від місцевого Відділу СУК Провидіння; Стефанія Бабій від СУА; пл. сен Ігор Гайда — Пластова Станиця; Микола Максимюк — Пластприят та багато особистих привітів і побажань поодиноких громадян. Зворушливими був привіт і побажання від одного з найстарших парафіян, колишнього довголітнього дяка церкви Василя Сливінського.

Із зворушенням о. крилошанин Ярослав Шуст подякував Сестрицтву як ініціяторам, і всім виконавцям програми бенкету та всім присутнім за побажання промови, співи, танок і за декоративно прикрашені квітами столи на бенкеті.

Отець шамбелян Борсук молитвою закінчив цей парафіяльний родинний бенкет з нагоди уродин отця пароха. Всі учасники розходились під милим враженням, бо були свідками гідного вшанування 80-ліття о. Я. Шуста.

І. Г.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що у неділю, 12-го лютого 1984 р. відійшла у Вічність на 87-му році життя

бл. п.

ТЕТЯНА СТЕЛЬМАХ
з дому КОПИСТИНСЬКА

уроджена в с. Соснів, пов. Підгайці, обл. Тернопіль, Зах. Україна

В глибокому смутку:
чоловік — ІВАН
невістка — МАРІЯ
зять — ІВАН КУЛИНЯК
внуки — ОРЕСТ, ДАРЦЯ І УЛЯНА

ПАНАХИДА в четвер, 16-го лютого 1984 р., о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Robert Moreland Funeral Home, 9-та і Main вул., Trainer Pa. (Честер).

ПОХОРОН відбудеться 17-го лютого 1984 р. в год. 9-ій ранку з церкви св. Духа 3015 W. 3rd St., Честер, Па.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Редактор В. Скорупський нагороджений Шевченківською медалею

Ред. Володимир Скорупський

Коли б ви не зайшли в урядових годинах до канцелярії „Нового Шляху" в Торонто, при 297 Колледж вул., ви застанете за письмовим столом ред. Скорупського. З місця окулярів на його носі, ви зразу побачите, як глибоко він заглиблений у своїй праці. Вранці, на початку робочого дня, його окуляри бадьоро тримаються перед очима і світять кришталевою чистотою. На протязі дня вони зісуваються нижче й нижче, покриваються парою, димом, „полюшеном", бактеріями, порохом і відгороджують редактора від світа, який уранці видався рожевим.

Відколи редактор Скорупський перебрав редаґування „Нового Шляху" газета дуже змінилася, дістала нову „лінію", дістала солідну субстанцію, почала приходити на час, піднялася на позем найкращих публікацій у Канаді. (Але більшість українців в Америці далі знають тільки про те, що написано в „Свободі"!).

Редактор Скорупський прийшов до „Нового Шляху" тоді, коли він міг, нарешті, спокійно жити на пенсії, спати, відпочивати, ходити на проходи, водити песика на шнурочку, збирати значки, читати книжки, дивитися на телевізію, писати досхочу вірші, видавати свої власні твори, перекладати їх на англійську мову. Одначе, всю цю блискуче-приємну, безтурботну систему життя він замінив за тверде крісло при столі в кімнаті „Нового Життя", яка щойно недавно дістала нову фарбу на стінах і блакитний килим на підлогу. Замість сидіти в м'якому фотелі вдома в кімнаті, повній свіжого повітря, і дивитися зі шляхетним усміхом, як дружина, чарівна пані Маруся, виганяє через вікно клуби диму з його цигарок, він сидить, похилений над горами рукописів у „Новому Шляху", придавлений тиском, клопотами, напругою, щоб газета щотижня вийшла на час і прийшла до читачів якнайскорше, наперекір нашій „переюнійованій" пошті!

Біографії і дати народження ред. Скорупського не можу подати, бо я ніколи про ці справи не питала. Одначе, можу вам сказати з рукою на серці, що він виглядає молодший на свій вік.

У своїх поезіях він — кольорист великого відчуття, думає по-молодечому і не старіється.

Як журналіст - ніколи нікому не обіцяє нірвани, тільки описує факти, не судить будинків після їх дверей і навіть у зимні дні знаходить теплі слова.

Як людина - ніколи не виповняв аплікації, щоб дістати пашпорт до слави.

Як критик, коментатор, письменник, редактор - завжди допомагає підносити моральний тон у громаді.

Він заслужив собі на Золоту Медалю, якою відзначила його Шевченківська Фундація під час XIII Конґресу КУК у Вінніпеґу.

Тепер, коли цей світ є повний імітацій, синтетичних фраз, поверховностей, люди, як редактор Скорупський, будують віру в правду. Хай він ще довго, довго не випускає з рук пера!

Під час канадського Тижня Преси (1-6 травня) Канадський етнічний клюб журналістів і письменників на своєму річному бенкеті відзначить ред. Скорупського нагородою за його журналістичну і письменницьку працю.

Віра Ке

Центральна Управа
Організації Державного Відродження України

повідомляє Членство та Українську Спільноту, що 9-го лютого 1984 р. у Філядельфії, Па., упокоївся в Бозі, після довгої і важкої недуги, на 78-му році свого творчого життя видатний член Українського Націоналістичного Руху та бувший член Центральної Управи ОДВУ

сл. п. проф.

МИХАЙЛО МИХАЛЕВИЧ

ПАНАХИДА в неділю, 12-го лютого 1984 р., о год. 7-ій веч. в церкві св. Покрови у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН в понеділок, 13-го лютого 1984 р., о год. 10-ій ранку в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибитій Дружині, Доні, Синові та Рідні складаємо глибоке співчуття.

ІРАН, ЗДІЙСНЮЮЧИ своє попередження Іракові, обстріляв щонайменше три іракські міста у відплату за збомбардування в суботу прикордонного іранського міста іракським летунством і ракетами. Західні джерела повідомляють, що це перший раз за 40 місяців війни між Іраком і Іраном обидві сторони намірено бомбардували цивільні об'єкти. Війна між цими двома мусулманськими країнами розгоряється і переходить у нову нищівну фазу. Іранська артилерія обстріляла іракський порт Базра, міста Ханакін і Мандалі.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Вечір поетеси Г. Черінь у Чикаґо

Та чи лише поетеси? Вона — гарний продукт університету Києва, теж гуморист, мовознавець, мистець, біограф, а до того всього ще й мандрівниця. Ганна Черінь, хто її не знає, вона, парафразуючи за Шевченком, „всюди вештається, людей звеселяє".

Вечір 10-го грудня 1983 року в приміщенні Інституту Модерного Мистецтва, який зорганізували наші лікарі-меценати за ініціятивою д-ра Ахіля Хрептовського, зібрав 112 осіб, охочих вислухати мистця слова.

Слухачі, 75 відсотків жіночого роду, прийшли на заплановану 84-им Відділом Союзу Українок зустріч до залі Інституту, щоб піти у мандрівку з Ганною Черінь. А що хтось подумав, що навіть армія з музикою легше йде, запросили композитора Ігоря Білогруда, щоб пригравав на піяніні до маршу. Гумор - це половина здоров'я. До всіх буденних справ, яких треба позбуватися конче треба гумору і сатири, бо прозою можна образити людей, а у формі сатири і гумору багато можна сказати без образи.

Вечір відкрила голова 84-го Відділу СУА Марія Ріпецька кількома словами і представила нашого мистця Галину Черінь. Для повного знайомства з мистцем д-р Дарія Маркусь за 40 хвилин передала слухачам повний образ життя і творчости Галини, псевдо Ганна Черінь. Вступним словом вона змалювала мистця як людину, що була знайома і співпрацювала з Павлом Тичиною в Україні і Богданом Кравцевим в таборах Німеччини. Вона знала добре тему мандрівки мистця, згадала про постановку п'єси „Хмури" в 1945 році і їх учасників на сцені, до Ганни Черінь включно. Цей вступ Д. Маркусь повинен бути вповні відзначений окремо в пресі, бо у малому репортажі неможливо всього передати. І так, слухачі з музикою маршували по окремих країнах Европи, Африки й Америки і довідувалися про життя, звичаї, мешканців. До теми того роду треба багато читати, а як люди не хочуть читати, то з гумором вони радо будуть учитися про те, чого в прозі чи поезії не мали змогу довідатися.

Найбільше бараболі з'їдають москалі. Споживання бараболі в Америці підупадає, тому видумали „потейто чіпс". Діти не хотіли їсти яблук, то їх обгортають в чоколяду. На все є спосіб, тільки, як казали гуцули, його треба „відумати".

Ганна Черінь видумала спосіб передати при допомозі гумору знання, яке прозою наші люди не могли здобути. А вміти створити а що найважливіще, вміти передати, заінтересувати людей - це окремий дар мистця. Американський гуморист Боб Гоп має такий дар мобілізувати слухачів до послуху, до вибухів сміху в авдиторії, коли він сам зберігає поважну міну. Його висилає держава до військових з'єднань на фронті, щоб воякам тугу розганяти. У визвольні війні України 1917-20 років таку ролю відігравали бандуристи. А за козацьких повстань, за Гайдамаччини, як писав Т. Шевченко, старий Перебендя розганяв козакам тугу, хоч сам світом нудив. Тому Баб Гоп став мільйонером і в нього працює 18 осіб, що творять гумор і сатиру, а Баб теж сам творить і обробляє. Гуморист творить краще, якщо його твори народ приймає, організує йому виступи, тоді він „виладовується". Гумор не мусить бути смішним, він може бути „сухим". У Ганни Черінь така сцена: мати порається вдома біля кухні, а діти, школярі, бавляться на подвір'ї. Раптом приходять до матері і питають: „мамо, чи ти позволиш нам поїти до Африки? — Позволю, їдьте собі, тільки недалеко від хати!" Або: „чи ваш син скінчив університет?" — питає жінка знайому, якої давно не бачила. — „Ні не скінчив, бо в університеті нема для нього таких предметів, які він любить".

Вечір виявив, що люди хочуть зміни, хочуть „рілекс", хочуть відпочити, бо від звернень, політики розхоруються. У Ганни Черінь двінка мова, майже співана. Вона універсальний продукт Києва і хоч вона студіювала в нашому, та чужому Києві, були там професори, що дбали за мову і нашу культуру. Homo sapiens мусить ствердити, що Київ подбав і виховав того роду мандрівних українських патріотів. Червоні рожі і китиця квітів, що їх піднесла Ріпецька і Заяць закінчили вечір. Кава і солодке перебрали владу.

Степан Куропась

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА БОДНАРУК, член УНС Відд. 407-го в Торонто, Онт., помер 15-го грудня 1983 року на 58-му році життя. Нар. 10-го листопада 1925 р. в Україні. Залишив у смутку брата Геррі. Похорон відбувся 19-го грудня 1983 року на цвинтарі Мавнт Плезент, Торонто, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

....

АННА БИЧ, член УНС Відд. 106-го ім. св. Миколая в Чикаго, Ілл., померла 15-го грудня 1983 року на 60-му році життя. Нар. 1923 року в Україні. Членом УНС стала 1971 року. Залишила в смутку сина Ярослава, дочок — Стефанію, Соню і Марію та їх дітей. Похорон відбувся 19 грудня 1983 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа.

....

МАРІЯ КАТИНСЬКА, член УНС Відд. 146-го ім. І. Франка у Воррен, Мич., померла 16-го грудня 1983 року на 70-му році життя. Нар. 1913 року в Пенсильванії. Членом УНС стала 1960 року. Залишила в смутку чотирьох синів — Чарлза, Петра, Михайла і Джеймса, 16 внуків, вісім правнуків, брата і дві сестри. Похорон відбувся 19-го грудня 1983 року на цвинтарі св. Воскресення в Мавнт Клеменс, Мич.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

....

ЛЕОПОЛЬД ТРАЧЕК, член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чикаго, Ілл., помер 17-го грудня 1983 року на 75-му році життя. Нар. 1908 року в Бергомети, Буковина. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку дружину Аврелію, доньку Гільдегарду, синів Евгена, Альфреда і Френка, вісім внуків і троє правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Августина у Фейрчайлд, Виск.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Бережан, секр.

....

ЕВА БЛИЗНАК, член УНС Відд. 238-го ім. Е. Коновальця в Бостоні, Масс., померла 18-го грудня 1983 року на 91-му році життя. Нар. 15-го березня 1892 року в Україні. Членом УНС стала в 1939 році. Залишила в смутку доньку Катерину Фантазія. Похорон відбувся 21-го грудня 1983 року на цвинатарі в Мавнт Говп, в Бостоні, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
А Ремик, секр.

....

АДАМ БРЕК, член УНС Відд. 123-го ім. Св. Марії в Скрентоні, Па., помер 20-го січня 1984 року на 69-му році життя. Нар. 1914 року в Скрентоні, Па. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Розалин, сина Теодора з дружиною і двох внуків та дальшу родину. Похорон відбувся 23-го січня 1984 року на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні Па.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Голик, секретар.

....

ЯРОСЛАВ ВЕЛИЧКО, член УНС Відд. 39-го Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н.Й., помер 13-го грудня 1983 року на 77-му році життя. Нар. 1907 року, а членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Михайлину, дочку Лідію Вілсон з мужем Найджелом і діточками Ларисою і Марком, сестри — Броніславу в Польщі, Ольгу, Анну і Ярославу та брата Любомира в Україні. Похорон відбувся 16-го грудня 1983 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

....